

Iz seje mestnega sosveta

19. januarja 1920.

Vzame se na znanje poročilo o strokovni reviziji mestnega knjigovodstva. Ponudba odbora za zgradbo sirotišnice, ki stavlja v Gradcu na razpolago svoto, katero je odbor ob prevratu dvignil iz mestne hranilnice, se odkloni in se zahteva, da se znesek (okoli 50.000 K) zopet vloži v mestno hranilnico — v naši valuti.

Glede terjatev in dolgov v inozemstvu se naroči mestni upravi, da uredi zadeve z osebnim posredovanjem. Sklene se prošnja na vlado za gradbo dravskega mesta. Uradniški menzi se brezplačno dovolijo prostori za nadaljnega pol leta. Poročilo komisije za določevanje cen se vzame na znanje. Uspešno delovanje komisije je nemogoče, ker se cene surovin in uvoznih predmetov izpreminjajo od dne do dne. Sklene se naprositi vlado za brezobrestno posojilo v aprovizacijske svrhe. Odobrijo se predlogi kuratorija za Dijaški dom in Mladiko glede 50% zvišanja hrane in delnega zvišanja plač zavodnim nameščencem. Mestnim uslužbencem v sistemiziranih službah se dovoli draginjska doklada, kakor je določena državnim nameščencem, kar znaša za 3 mesece 32000 kron. Odobri se predlog glede opustitve mestne pralnice, ki je pasivna, odkar obstoja; stroji se naj prodajo. Delavcem plinarne se dovoli zakonito predpisano 50%no zvišanje plače za čezurno delo.

V odbor muzejskega društva se pošljejo gg. dr. M. Senčar, Steudte Iv. star., dr. Ant. Stuhec. Vsled interpelacije g. Rožeta se na predlog g. Steudteja sklene, da se sosvet ne dotika vprašanja mestne avtonomije, ampak prepušča to vprašanje izvoljenemu mestnemu zastopu.

Gospodarstvo.

Na državni in sadjarski šoli v Mariboru se vrši tridnevni kletarski tečaj od 4. do vštevši 6. februarja t. l. Ta tečaj je namenjen v prvi vrsti vinogradnikom in gostilničarjem, ki naj vpošljejo svoje prijave do konca tega meseca podpisane ravnateljstvu. Istočasno naj si vsak sam zasigura stanovanje. Ravnateljstvo državne vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši od dne 24. do 26. februarja tridnevni tečaj za obrezovanje trsja, ter čiščenje in obrezovanje sadnega drevja. Prijave je poslati podpisane ravnateljstvu do 15. februarja. Stanovanje si naj zasigurajo udeleženci sami. Ravnateljstvo državne vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Vsem vinogradnikom, ki so naročili trte pri drž. trtnih nasadih na Štajerskem, oziroma naravnost pri nadzorništvu do konca predpisanega roka (31. decembra 1919) se naznanja, da presegajo naročila na cepljenke

in ključce 2—3 krat razpoložljivo množino trt. (Le nekaj tisoč necepljenih korenjakov II. izbire še je na razpolago.) Posamezni naročniki imajo tedaj računati s tem, da se jim bo dodelila le polovica do ene tretine naročenih trt. Tozadevne nakazuice se bo razgošljalo tekom meseca svečana t. l. Ker so torej zaloge trt izčrpane, se ob enem vsem drugim zanimancem naznanja, da se novih naročil, ki še vedno dobajajo, ne more več upoštevati!

Dopisi.

Volilni imenik za občinske volitve se sestavlja. Naj vsak skrbi, da se vpiše v imenik. Naj pogleda tudi, če so znanci in prijatelji vpisani. Končno naj pazi, da ne pridejo v imenik nasprotniki, ki nimajo volilne pravice. Zdaj je še čas za delo, poznejše zabavljanje ne bo nič koristilo!

Določevanje cen vsem živlenskimi potrebščinam je bilo odrejeno z nar. min. za prehrano in obnovo dežel z dne 13. nov. 1919 št. 25364 (glej Ur. list št. 170/19.) Glasom člana 3 omenjene naredbe bi se morali pri občinah sestaviti posebni odbori, ki bi določevali cene predmetom nujne življenske potrebe. Pri magistratu v Ptuj se delovanje tega odbora ne pozna posebno, ker obstoji samo na papirju, kakor dotična naredba, pretkani ptujski trgovci se temu odboru in naredbi prav glasno v pest smeji, kajti dobro vedo, da ptujski magistrat noče ali ne more iste pri njih uveljaviti. V dokaz naj navedem le eden slučaj: Pred približno 14 dnevi se je raznesla po Ptuj od strani trgovcev in njihovih pomagačev novica, da bo vstavila tvornica karbida v Rušah vsled pomanjkanja premoga svoj obrat. Posledica tega je bila, da si je hotel vsak nabaviti vsaj za nekaj dni karbida, da ne bo sedel doma v temi v teh dolgih zimskih večerih. Trgovci videč, ga jim je šlo ljudstvo na limanice, so takoj zvišali ceno istemu od 4 na 6 kron, a gospod Slawitsch na Hrvatskem trgu celo na 7 sedem kron kilogram t. j. celih 75%! Vprašamo odbor za določevanje cen v Ptuj, kaj je napravil on proti zvišanju teh cen? Odgovor je lahek: Nič.

Slovenjvas. Dne 13. januarja je izbruhnil v škodnju posestnika Boštjana Gojčiča v Slovenjvasi ogenj, ki se je razširil tudi na poslopje posestnika Andreja Petek. Zgorelo je prvemu gospodarsko in del hišnega poslopja, seno, slama, gospodarsko orodje in 1 tele, drugemu pa gospodarsko in podstrešje hišnega poslopja, seno, slama in nekaj žita. Škoda znaša pri Gojčič-u 20.000 kron, ki je bil zavarovan za 1200 K, pri Peteku pa 30.000 K, zavarovan za 1300 K. Vzrok požara se še ni mogel dognati.

Draga drva. Došla nam je ta-le pritožba: Mestna občina je kupila od graščinskih gozdov drva, postavljena v Ptuj, po 85 K 1 m³; kdor hoče od občine drva, se mu izstavi v mestnem uradu nakazilo; s tem gre h graščinskemu oskrbništvu, ki mu pripelje drva na dom. Mestni občini pa plača stranka za 1 m³, ki stane občino 85 K, reci in piši 120 K; za izstavljanje nakazila se torej računa na 1 m³ 35 K. Dopisnik je mnenja, da je to navijanje cen. Prosimo pojasnila.

Iz Vurberga. Po listih se v zadnjem času zopet napada upravništvo veleposestva grofa Herbersteina. Piše se, da je nadzorstvo glede teh grajščin samo navidezno, ker vživa ravnatelj Gumpert naklonjenost jugoslovanskih uradov in lahko dela, kar hoče. Navaja se, da dobivajo viničarji v Vurbergu le po 3 K, ali celo samo po 2 K na dan, da so viničarjem živila le obljubljena in da se je razdeljeval med nje za denar gnij in nevžite krompir. Državnega nadzornika se poziva, naj odpravi neznosne razmere in da naj stori svojo dolžnost. O teh pritožbah smo poizvedovali in dognali to le: Gospod grof Herberstein je Čeh, njegovi uradniki so bili po večini Čehi, sedaj se "nastavljajo" polagoma Slovenci. Vse obje pa izvršuje ne glede na narodnost vestno svojo dolžnost tudi v

teh hudih časih, ko pričakuje ljudstvo s takšno nestrpnostjo izvršitev agrarne reforme. Državno nadzorstvo vsled tega tudi do sedaj ni imelo pravice ukreniti kako spremembo glede osobja. Dosedanja državna nadzornika sta vedno strogo pazila, da se je gospodarilo pravilno in tudi v prid domačih prebivalcev. Pritožbe, ki so prišle, so se izkazale kot zelo pretirane. Po našem mnenju ni prav, če se skuša od nepoklicane strani vzbuditi nezadovoljnost med viničarji. Viničarji dobivajo redno, kar jim gre in g. grof Herberstein jim še nakazuje razne ugodnosti izven pogodbe. Vsak viničar ima razun stanovanja in porabe vrta po 1 oral njive in oral travnika, dobi na leto 9 kubičnih metrov drv in povrh še do dva voza. Viničar more rediti vsaj 2 glavi živine in mu pripade polovico gnoja, drugo polovico pa mora prepustiti za grajščinski vinograd. Od vsakega delavnega dneva dobi posebej plačano polovico običajne dnevne mezde tujih delavcev. Sedaj so se dolčile še doklade, ako imajo otroke in dobijo po 2 K doklade na dan. V zakup še dobijo zemljo čez 2 orala za pravično ceno. Delujoči člani viničarske rodbine dobijo po 5 kg žita, oni pa, ki ne morejo na delo, 2½ kg žita na mesec in sicer po 60 v od kg. Vsak viničar ima zase in za svojo rodbino brezplačno zdravnika in vsa zdravila. Če mu grajščina s svojo živino orje zemljo, plača le 25 K od para živine dnevno. Kot draginjsko doklado je določil g. grof za vsakega viničarja, ki ima več kakor 2 otroka po 500 K na leto in se bode ravno v tem času na teh dokladah izplačalo 2000 do 3000 K. Ni res, da se je viničarju kedaj delil gnij in nevžiten krompir. Oskrbništvu je letos, ker je krompir slabo obrodil, dalo viničarju na razpolago večje množine krompirja. Vsi so s tem krompirjem zadovoljni, ker je v resnici lep in in samo še prosijo, naj se jim ga prihrani za seme. Viničarji so s hrano preskrbljeni. To pa je res, da si težko kupujejo obleko, ker je tako neizmerno draga. V tem položaju pa niso le viničarji, temveč tudi vsi drugi sloji. Seveda je trd kruh naših viničarjev in je treba pridno delati. Viničarji se čez svoj položaj sami ne pritožujejo, ker so pri grajščini tako preskrbljeni, kakor malo kje drugje. Samo iz kakih osebnosti hujskati ljudi proti grajščini, je po našem mnenju brezvestno. Če ima kdo kako pritožbo, naj se obrne naravnost do oskrbništvu, ali pa do državnega nadzornika. Če je pritožba utemeljena, se ji bo gotovo ugodilo. Viničarsko vprašanje je ob sebi jako kočljivo, moralo se bo rešiti zajedno z agrarno reformo — do takrat pa je treba potrpeti.

Društvene vesti.

Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj vabi vse članice k občnemu zboru, ki se vrši dne 29. januarja 1920, to je v četrtek ob 5. uri popoldan v čitalnici.

Podružnica Slovenske kmetijske družbe v Ptuj priredi dne 2. svečana ob 9. uri popoldne v dvorani gospe Zupančič poučno zborovanje. Predaval bode gospod sadjarki nadzornik Franc Goričan o sadjereji in splošnem gospodarstvu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sokol. Občni zbor ptujskega Sokola se vrši v nedeljo, 1. februarja 1920 ob 19. uri v Narodnem domu. Dnevni red tvorijo sprememba pravil, volitve in druge važne društvene zadeve. Dolžnost vsakega člana je, da pride gotovo in točno. Pokažite sokolsko disciplino!

Oglasi.

Razglas. Okrajno glavarstvo je izdalo pred kratkim na vse podrejene občine to-le naredbo: V zadnjem času je opazati med prebivalstvom znake skrajne posurovelosti. Javna varnost je ogrožena, mladina poško-

„Nisem je odprla.“

„Priznaj, dobro bo za naji obe.“

„Babica, nisem bila v šesti sobi.“

Tedaj pa je mahnila babica s črno šibo in krasen vrt se je izpremenil v divjo puščavo, po kateri se je razlegalo grozno tuljenje in rjovanje volkov, tigrov in drugih zverin, po zemlji pa so plezali gadi. Marička si je zakrila lice in se stisnila k babici. „Povej, Marička, kaj si videla v šesti sobi? Če ne poveš, te pustim tukaj!“

„Oh, babica, ne delajte tega, jaz nisem bila v šesti sobi.“

„Dobro, razmisli si do jutri.“ Mahnila je zopet s šibo in puščava se je izpremenila v vrt.

Drugo jutro je prišla babica k Marički in vprašala k Marički in vprašala ljubeznivo: „Kako si si razmislila, dekle?“

„Ne morem vam drugače odgovoriti.“

„Vidiš, Marička, če mi ne poveš, se morava ločiti in s teboj bohudo. Pošljem te v črni gozd, odkoder si ne boš mogla pomagati. Nema boš in nikdar ne najdeš sreče. Če pa mi priznaš, ostaneš pri meni, potem pa se vrneš k starišem in boš srečna do smrti. Izberi si!“

„Storite z menoj, kar hočete, jaz nisem bila v šesti sobi.“

(Nadaljevanje sledi.)